

נדה הדומה ליין מזוג. ומבאר המשנה והמזוג, היינו שני חלקי מים ואחד יין, מן היין השירוני, שגדל במדינה ששמה שרון.

הרי, שסדר המזיגה הוא חד על תרי. ואם כן לענין הוצאה צריך שיהא בו שליש רביעית יין. והוא הדין לענין כוס של ברכה. ודלא כרב נחמן!

ועוד תשובה לדבריך, שאתה אומר שבעצם שיעור ההוצאה ביין הוא רביעית ככל המשקין, אלא שאנו מצרפין לו את המים שעתיד להוסיף עליו.

וכי מים מונחין בכד מבלי שיוציאם, ובכל זאת הם מצטרפין לשיעור היין כדי לחייבו על הוצאת היין? והרי כשהוציא את היין עדיין לא היו בו המים, וכיצד יתחייב על הוצאתם?

אלא, על כרחך, החיוב הוא על הוצאת היין כמות שהוא, כיון ששיעור היין אינו כשאר משקין, אלא אפילו בפחות מרביעית, הואיל והוא חשוב שראוי לכוס של ברכה [ע"י הוספת מים].

ואם כן, אין ראייה מכאן לענין שיעור כוס של ברכה. כי יתכן שגם לאחר המזיגה עדיין הוא פחות מרביעית.⁽¹⁾

אמר ליה רבא: הא דקאמרת להוכיח מהמשנה דשני חלקי מים ואחד יין מן היין השירוני הם שיעור מזיגה של יין, לא קשיא.

עליו מים פי שלש מהיין ויעמוד על רביעית.

טו-א אמר רבא: אף אנו נמי תנינא כרב נחמן.

דהא תנן במתניתין: המוציא יין כדי מזיגת הכוס.

ותני עלה: כדי מזיגת כוס יפה.

וקתני בסיפא דמתניתין "ושאר כל המשקין — ברביעית". הרי שבמשקין הראויין לשתיה בעינן רביעית. ועל כרחך יין נמי שיעורו לענין הוצאה הוא ביין הראוי לשתית רביעית, דהיינו שיהא בו רבע רביעית יין כדי שלאחר מזיגתו במים יגיע לכדי רביעית [וכדמפרש ואזיל דרבא סבירא ליה שכך סדר המזיגה].

ומאחר שאמרנו שזו היא מזיגת כוס של ברכה, שמע מינה כדרכ נחמן אמר רבה בר אבוה, דכוס של ברכה צריך רובע רביעית, כדי שימזגנו ויעמוד על רביעית.

ורבא אזיל למעמיה.

דאמר רבא: כל חמרא יין דלא דרי שאין מוסיפין עליו במזיגתו במים על חד חלק של היין תלת חלקים מיא — לאו חמרא הוא.

אמר אביי: שתי תשובות יש לי לומר בדבר:

הרא: דתנן במסכת נדה, שיש מראה דם

1. ודעת תוס' בד"ה ועוד, דאביי סבר דכוס של ברכה צריך רביעית יין חי, ולגבי הוצאה נמי

ואפילו לאדם עשיר וחשוב, ולא אזלינן בתר רובא. חי' הר"ן לעיל עה ב ד"ה אלא למצניעהו.